

Hội thảo quốc tế: “Nghiên cứu và Giáo dục Quyền con người ở Việt Nam: Những cơ hội và thách thức”

Vừa qua, tại Hà Nội, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam (VASS) và Đại sứ quán Đan Mạch phối hợp với Khoa Luật - Đại học Quốc gia Hà Nội (VNU), Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh và Viện Nhân quyền Đan Mạch (DIHR) tổ chức Hội thảo quốc tế “Nghiên cứu và Giáo dục Quyền con người ở Việt Nam: Những cơ hội và thách thức”. Hội thảo nằm trong khuôn khổ Dự án “Nghiên cứu và Giáo dục Quyền con người” thuộc Chương trình “Quản trị công và Cải cách hành chính giai đoạn II: 2012-2015”, theo Hiệp định tài trợ được ký kết giữa Chính phủ Việt Nam và Chính phủ Đan Mạch. Tham dự Hội thảo có gần 100 đại biểu trong nước và quốc tế.

Hội thảo là diễn đàn để các học giả, các nhà nghiên cứu, các nhà sư phạm cùng chia sẻ, trao đổi những kinh nghiệm và tổng kết, đánh giá những kết quả đạt được trong nghiên cứu và giáo dục quyền con người ở Việt Nam giai đoạn 2012-2015, đồng thời nêu ra những cơ hội cũng như thách thức trong giai đoạn tiếp theo.

Tại Hội thảo, các chuyên gia tập trung thảo luận 4 chủ đề quan trọng. Thứ nhất, phân tích, đánh giá *hiện trạng nghiên cứu và giáo dục quyền con người tại Việt Nam* trong thời gian qua, đặc biệt là những thành tựu kể từ khi đổi mới đến nay, từ đó đặt ra những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu và giáo dục. Thứ hai, đánh giá những *tác động xã hội của nghiên cứu và giáo dục quyền con người tại Việt Nam* thời gian qua trên các phương diện: nâng cao nhận thức của người dân về quyền con người,

nhận thức của xã hội, nhận thức của các nhà hoạch định chính sách và nhận thức ở các cấp, các ngành ở Việt Nam. Tiếp đến là vấn đề chia sẻ *kinh nghiệm quốc tế trong nghiên cứu và giáo dục quyền con người*. Vấn đề thứ tư là *nghiên cứu và giáo dục quyền con người tại Việt Nam: cơ hội và thách thức*. Hiện nay, cơ hội và thách thức thể hiện ở tính phổ biến về quyền con người trên phạm vi toàn thế giới.

Hội thảo đã thu nhận được những kết quả tốt đẹp dựa trên các báo cáo tham luận được trình bày và trao đổi: Khẳng định việc nghiên cứu và giáo dục quyền con người ở Việt Nam có bước tiến to lớn trên các phương diện, có sự đột phá trong tư vấn chính sách, nhiều công trình nghiên cứu đã được công bố, tạo được mạng lưới các cơ sở đào tạo và nghiên cứu quyền con người khắp cả nước; Nhiều kinh nghiệm của các quốc gia và khu vực trong nghiên cứu và giáo dục về quyền con người được các chuyên gia quốc tế chia sẻ; Cơ hội và thách thức được đặt ra cho nghiên cứu và giáo dục quyền con người tại Việt Nam, trong đó chỉ rõ cơ hội về bối cảnh chính trị pháp lý, bối cảnh xã hội và sự quan tâm, hỗ trợ của cộng đồng quốc tế dành cho Việt Nam. Bên cạnh đó là những thách thức, quyền con người là vấn đề có tính trường tồn, gắn với sự phát triển của xã hội, không thể giải quyết trong ngắn hạn mà gắn với từng giai đoạn phát triển cụ thể của xã hội loài người. Vì vậy, nghiên cứu và giáo dục về quyền con người cần phải kiên trì và trong thời gian tới cần nâng cao hơn nữa năng lực nghiên cứu về giáo dục quyền con người ở Việt Nam.

TA.

Hội thảo quốc tế “Xây dựng lòng tin ở châu Á”

Ngày 4/12/2015 tại Hà Nội, Viện Nghiên cứu Đông Bắc Á (Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam) và Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam đã phối hợp tổ chức Hội thảo quốc tế với chủ đề “Xây dựng lòng tin ở châu Á”. Tham dự Hội thảo có các vị đại biểu đến từ hai cơ quan chủ quản, đại diện bộ Quốc phòng, Bộ Ngoại giao... cùng đông đảo các nhà nghiên cứu trong và ngoài nước.

Thúc đẩy xây dựng lòng tin có vai trò rất quan trọng để đạt được hòa bình, thịnh vượng ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Với bối cảnh quan hệ quốc tế hiện nay, nhất là khi môi trường an ninh khu vực bao quanh Nhật Bản và Việt Nam đang có những thay đổi to lớn, đây chính là lúc cần nhìn lại việc xây dựng lòng tin ở châu Á. Những giải pháp và bước đi thích hợp của các quốc gia châu Á nhằm xây dựng mối quan hệ hữu nghị và tin cậy lẫn nhau thông qua các cơ chế hợp tác bền vững trong bối cảnh đầy biến động hiện nay tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương là vấn đề quan trọng cần được bàn luận. Bởi vậy, tại Hội thảo, các đại biểu tập trung vào hai nội dung chủ yếu: 1/ *Xây dựng lòng tin từ quan điểm kiến trúc khu vực lấy ASEAN làm trung tâm*; 2/ *Xây dựng lòng tin từ quan điểm đảm bảo an ninh trên biển*.

Theo các đại biểu, sự thay đổi cấu trúc mới của khu vực đòi hỏi ASEAN phải thể hiện hơn vai trò trung tâm của mình, nhất là trong quan hệ với các nước lớn ở khu vực. Tuy nhiên, để thể hiện được vai trò đó bản thân ASEAN phải vượt qua chính mình khi phải đối mặt với khá nhiều vấn đề thể chế, xu hướng ly tâm..., cần phải nhất quán chính sách, hành động khi xử lý các vấn đề chung, trong đó có an ninh.

Hội thảo cũng nhận định, khu vực Đông Bắc Á chiếm một vị trí quan trọng trên bản đồ địa - chính trị thế giới. Đây là khu vực có nguồn tài nguyên phong phú, tập trung nhiều tuyến đường vận tải huyết mạch trên biển, đồng thời cũng là nơi diễn ra những quá trình liên kết kinh tế nhanh chóng, thúc đẩy sự tùy thuộc lẫn nhau ngày càng chặt chẽ giữa các quốc gia. Hiện nay, môi trường an ninh khu vực vẫn ẩn chứa nhiều rủi ro bởi xu hướng chạy đua vũ trang gia tăng, tranh chấp lãnh thổ và chủ quyền biển đảo diễn ra gay gắt, đặc biệt chủ nghĩa dân tộc, tư tưởng tôn giáo cực đoan, chủ nghĩa đơn phương và thái độ chính trị cường quyền nước lớn, bất chất luật pháp quốc tế, bất chấp phương hại đến hòa bình, an ninh và môi trường sống của nhân loại, có xu hướng trở dậy. Sự chia rẽ lợi ích và thiếu vắng lòng tin chiến lược giữa các quốc gia khiến châu Á vẫn chưa có được các thỏa thuận, cơ chế hoặc cấu trúc an ninh tập thể hữu hiệu để đối phó với các thách thức an ninh đang nổi lên.

Một số giải pháp để xây dựng lòng tin ở châu Á đã được các đại biểu đề xuất, đó là: hợp tác tuần tra chung; giảm bớt các hoạt động quân sự đơn phương; tăng cường khả năng hợp tác cùng phát triển trên một số lĩnh vực ít nhạy cảm; thực hiện nghiêm túc quy định của luật pháp quốc tế, luật biển quốc tế và các thỏa thuận khu vực; thành lập các khu trung tâm chia sẻ thông tin; thành lập trung tâm kiểm soát an ninh hàng hải của khu vực; thành lập cơ chế kiểm soát và phòng ngừa xung đột giữa ASEAN và Trung Quốc; các bên liên quan cần ký kết một văn bản cam kết không quân sự hóa biển Đông;...

MINH PHÚC